

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 364/2011-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. L. J., N., zastúpeného advokátom JUDr. V. L. ml., N., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 2 a 3 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 13 C/108/2005 z 18. marca 2009, rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9 Co/125/2009 z 24. septembra 2009 a uznesením Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4 C/53/2010 z 5. mája 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. L. J. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júla 2011 doručená sťažnosť Ing. L. J., N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorú na základe výzvy ústavného súdu doplnil prostredníctvom právneho zástupcu – advokáta JUDr. V. L. ml., N., podaním doručeným ústavnému súdu 2. augusta 2011. Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a podľa čl. 36 ods. 2 a 3 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 13 C/108/2005 z 18. marca 2009, rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co/125/2009 z 24. septembra 2009 a uznesením okresného súdu sp. zn. 4 C/53/2010 z 5. mája 2011.

Vo svojej sťažnosti sťažovateľ okrem iného uviedol:

„Sťažovateľ... bol účastníkom občiansko - súdneho konania... v rámci ktorého som sa domáhal vyslovenia a konštatácie nesprávneho úradného postupu orgánov štátnej správy na úseku výkonu kompetencií stavebných úradov.

V súvislosti s povolením a realizáciou jednej nevýznamnej prístavby k rodinnému domu v meste Nové Zámky sme sa spolu s manželkou stali účastníkmi občiansko - súdneho konania, ktorého záverom boli v tejto ústavnej sťažnosti špecifikované rozhodnutia súdov.

Vzhľadom k tomu, že úradné postupy v stavebných konaniach nám ako stavebníkom morálne a najmä nemalé majetkové škody, v r. 2005 sme sa obrátili na Okresný súd v Nových Zámkoch so žalobou o náhradu tejto škody v zmysle ustanovení lex specialis.

Okresný súd Nové Zámky primárne rozhodol rozsudkom zn. 13C 108/2005-130 zo dňa 6. 2. 2006, kde žalobu navrhovateľov zamietol, pričom na základe navrhovateľmi uplatneného odvolania Krajský súd Nitra uznesením zn. 9Co 82/2006-187 zo dňa 15. 2. 2007 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V tomto novom konaní Okresný súd Nové Zámky opätovne žalobu zamietol - rozsudkom 13C 108/2005-264 zo dňa 18. 3. 2009, pričom ani v pôvodnom konaní a ani v novom konaní nevykonali účastníkmi konania navrhované dokazovanie vo forme znaleckého dokazovania. ...

Je zrejmé, že tak ako prvostupňový súd, následne ani druhostupňový odvolací súd pri tak komplikovanej a špecifickej kauze z pohľadu jej merita a špecifickej odbornosti nedôsledne postupovali, svojim postupom porušili moje právo na súdnu ochranu, pretože sa bez odbornej podpory rozhodli rozhodnúť o merite veci, resp. rozhodli o zamietnutí žaloby) v prípade odvolacieho súdu tento potvrdil zamietajúci výrok súdu prvého stupňa), resp. žaloba bola zamietnutá z dôvodov iných ako sú meritórne otázky (bol alebo nebol preukázaný nesprávny úradný postup a v tejto spojitosti bola alebo nebola spôsobená

škoda) a vlastne do dnešného dňa súdy Slovenskej republiky napriek značnému časovému úseku nedokázali jednoznačne konštatovať nesprávny úradný postup stavebných úradov ako orgánov štátnej správy, resp. konštatovať, že stavebné úrady vo vzťahu k sťažovateľovi a jeho manželke postupovali dodržiavajúc všetky ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov a rovnako v tejto kauze konajúce súdy Slovenskej republiky si v naznačenom smere nedokázali, a ani sa o to nepokúsili, zdôvodniť prípadné takéto svoje rozhodnutie.

V doterajších súdnych konaniach neboli dodržané procesné právne predpisy, rozhodovalo sa neúmerne dlho (na prvom stupni i v odvolacom konaní) - a to aj napriek tomu, že časovo náročné dokazovanie vo forme znaleckého dokazovania sa nevykonávalo, nerozhodovalo sa ani v jednom rozsudku o merite veci, boli bezdôvodne ignorované všetky výhrady a návrhy navrhovateľov (hlavne k spracovaniu odborného znaleckého posudku), navrhovatelia nedostali možnosť vyjadrovať sa k jednotlivým písomným ani iným dôkazom (lebo sa žiadne vecné dokazovanie nikdy nekonalo), prebiehalo natáhanie času vynesými nesprávnymi rozsudkami (čím sa tri roky odňala možnosť navrhovateľom konať pred súdom - dôkaz č. 4 zo dňa 15. 2. 2007 a dôkaz č. 11 zo dňa 3. 4. 2008).

Sťažovateľ má za to, že rozsudkom Okresného súdu... zn. 13C 108/2005-264 zo dňa 18. 3. 2009 a rozsudkom Krajského súdu... zn. 9Co 125/2009-288 zo dňa 24. 9. 2009, bolo porušené základné právo sťažovateľa... na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle Čl. 46 ods. 1, ods. 2, ods. 3 úst. zák. č. 460/1992 Zb... ako aj v zmysle Čl. 36 ods. 2, 3, a v zmysle Čl. 38 ods. 2 ústavného zákona č. 23/1991 Zb... Rovnako platí aj v súvislosti s uznesením Okresného súdu... zn. 4C 53/2010-57 zo dňa 5. 5. 2011, ktorým bol zamietnutý aj návrh na obnovu konania, a to aj napriek tomu, že k návrhu na obnovu konania predložili nový listinný dôkaz, o existencii ktorého sme sa dozvedeli až po právoplatnom skončení veci na okresnom, resp. krajskom súde, a ktorý preukazoval neodôvodnenosť a nezákonnosť postupu stavebných úradov v stavebnom konaní. Tento dôkaz by bol kľúčovým momentom v obnovenom konaní z hľadiska preukazovania dôvodnosti návrhu navrhovateľov na náhradu škody.“

Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„... rozsudkom Okresného súdu... zn. 13C 108/2005-264 zo dňa 18. 3. 2009, rozsudkom Krajského súdu... zn. 9Co 125/2009-288 zo dňa 24. 9. 2009, uznesením Okresného súdu... zn. 4C 53/2010-57 zo dňa 5. 5. 2011 boli porušené základné práva sťažovateľa Ing. L. J. a jeho manželky A. J., a to základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle Čl. 46 ods. 1, ods. 2, ods. 3 ust. zák. č. 460/1992 Zb... ako aj v zmysle Čl. 36 ods. 2, 3 a v zmysle Čl. 38 ods. 2 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. ...

... zrušuje sa rozsudok Okresného súdu... zn. 13C 108/2005-264 zo dňa 18. 3. 2009, rozsudok Krajského súdu... zn. 9Co 125/2009-288 zo dňa 24. 9. 2009, uznesenie Okresného súdu... zn. 4C 53/2010-57 zo dňa 5. 5. 2011 a vec sa vracia Okresnému súdu Nové Zámky.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 2 a 3 a čl. 38 ods. 2 listiny rozsudkom okresného súdu sp. zn. 13 C/108/2005 z 18. marca 2009, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co/125/2009 z 24. septembra 2009 a uznesením okresného súdu sp. zn. 4 C/53/2010 z 5. mája 2011.

K namietanému porušeniu označených základných práv sťažovateľa rozsudkom okresného súdu sp. zn. 13 C/108/2005 z 18. marca 2009 a uznesením okresného súdu sp. zn. 4 C/53/2010 z 5. mája 2011

Z článku 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti namietanému rozsudku okresného súdu sp. zn. 13 C/108/2005 z 18. marca 2009 mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj využil), o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 9 Co/125/2009-288 z 24. septembra 2009. Právomoc krajského súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Rovnako tak proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 4 C/53/2010 z 5. mája 2011 bol sťažovateľ oprávnený podať odvolanie; z informácií získaných z okresného súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal 24. mája 2011 odvolanie, o ktorom v čase rozhodovania ústavného súdu krajský súd ešte nerozhodol. Aj v tomto prípade platí, že právomoc krajského súdu v danej veci vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namietal porušenie označených základných práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C/108/2005 a jeho rozsudkom z 18. marca 2009 a postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C/53/2010 a jeho uznesením z 5. mája 2011, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

K namietanému porušeniu označených základných práv sťažovateľa rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co/125/2009 z 24. septembra 2009

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, I. ÚS 188/03, I. ÚS 24/05).

Podľa zistení ústavného súdu napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 4. decembra 2009, pričom sťažnosť bola podaná na pošte 1. júla 2011, teda zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na základe tohto zistenia ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2011